

[Johannes Hansen.]

vilde føle mig yderst brøsthølden, hvis nogen med Statens Magt tog en Del af min Mark og gav til min Nabo med det Resultat, at han 14 Dage efter solgte den Jord, der var taget fra mig, og indkasserede en betydelig Fordel derved. Sligt krænker Retsbevidstheden.“

Det er overordentlig vanskeligt at lovgive om disse Forhold, siger det ærede Medlem videre; der skal Undersøgelser til. Og videre siger det ærede Medlem:

„Jeg synes ikke, Rigsdagen kan tage Hensyn til den enkeltes Interesse, naar det gælder dette Spørgsmaal.“

Det ærede Medlem mente altsaa den Gang, at der var mange andre Forhold at tage i Betragtning. Saadan saa det ærede Medlem paa dette Spørgsmaal i 1925; og jeg mener, at de samme Forhold er gældende den Dag i Dag. Det vil ganske afgjort ikke være muligt, selv om en Ekspropriationsbestemmelse gennemføres som den, der her er foreslaaet, at komme disse saakaldte indeklemte Brug til Hjælp. Derfor mener jeg heller ikke, der er nogen Begrundelse for det radikale Venstre til at gaa med til denne Ekspropriationsbestemmelse.

Nu har jeg for øvrigt den Tro, at det radikale Venstre med det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen i Spidsen vil være villigt til at lade denne Ekspropriationsbestemmelse falde, men hvorvidt det radikale Venstre kan faa den højtærede Landbrugsminister og det ærede Medlem Hr. Larsen (Bjerre) med, er jo en anden Sag, som senere kommer til Afgørelse; det er i og for sig en Sag dem imellem, men dog en Sag, som ogsaa er af Interesse for os andre. Bliver det Socialdemokratiet, der i saa Henseende faar Magten, er det dem, der kan bestemme, at Ekspropriationsbestemmelsen skal blive staaende i Lovforslaget, og saa er det meget tvivlsomt, om der overhovedet kommer noget ud af dette Lovforslag.

Saa er der Spørgsmaalet om Besiddelsesformen. Socialdemokratiet vil aldeles ikke fragaa, at det er Fæstebrug, de ønsker at faa oprettet. Det radikale Venstre holder egentlig ikke af dette Udtryk Fæstebrug; jeg tror, det skurrer dem noget i Ørerne, naar der rundt omkring i vort Land tales om Fæste, de er slet ikke glade ved det. Socialdemokraterne er i saa Henseende mere Realitetsmennesker, de siger, det er Fæste, og vedkender sig, at det er Fæste. Det radikale Venstre holder, som sagt, ikke af det, men det er jo dog en Kendsgerning, at ifølge den gældende Lov og ifølge det

Lovforslag, som Regeringen har fremsat, forbeholder Staten sig en Forkøbsret til den Jord, som bliver udstykket netop paa denne Maade. Nu er der ganske vist en Del Uklarhed paa dette Punkt. Det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen, Formanden for Statens Jordlovsudvalg, hævder, at man, naar man besidder et af disse Brug, som er oprettet under Fæsteform, kan handle frit og uhindret med det i det Øjeblik, Byggelaanet er indbetalt. Nu vil jeg gerne stille det direkte Spørgsmaal til den højtærede Landbrugsminister og til det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen: Kan en Husmand, som har faaet sit Brug oprettet efter 4. Oktober-Loven — altsaa, for at tage et Eksempel, en Husmand paa Gammel Hammelse, Store Ladegaard eller et andet lignende Sted, altsaa et af de Brug, som er oprettet efter 4. Oktober-Loven —, i det Øjeblik Byggelaanet er indbetalt, sælge sit Brug, til hvem han vil, uden at spørge nogen som helst om det? Behøver han ikke at være afhængig af nogen som helst? Kan han sælge det til den, der har Pengene og kan udbetale Byggelaanet, f. Eks. til det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen eller til det ærede Medlem Hr. Holdgaard? Hvis en af de herrer om nogle Aar skulde komme i Tanker om, at han vilde have et Landbrug, kan han saa gaa hen og købe et af disse Husmandsbrug? Nu mener jeg, at de ærede Medlemmer er fuldt kvalificerede, hvad det landbrugsmæssige angaar, de har landbrugsmæssig Uddannelse, de kan nok drive Jorden. Jeg kunde jo tænke mig, at de ærede Medlemmer var lidt mere velhavende, end en Statshusmand i Almindelighed er, og som Følge deraf kan de ærede Medlemmer jo udbetale Statslaanet; de kan gaa hen til en hvilken som helst af disse Statshusmænd og sige: Jeg ønsker at købe dit Brug; men jeg kan ikke vente, at Staten vil lade mig beholde det Laan, der staar i Bygningerne, ergo udbetaler jeg dette Laan, saa er Bruget mit, og jeg kan gøre med det, hvad jeg vil.

I de samvirkende jyske Husmandsforeningers Organ „Husmandshjemmet“ behandlede Redaktøren en Gang i Sommer dette Spørgsmaal om Besiddelsesforholdet for disse Ejendomme og slog dør fast, at det er ganske forkert, naar man siger, at man ikke har fri Raadighed over disse Ejendomme. Redaktøren siger det samme, som det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen gentagne Gange har slaaet fast, at man kan handle med disse Ejendomme, som man vil, naar man har indbetalt Byggelaanet. Dernæst gør Redaktøren Rede for, hvor mange